

Onderwerp Gascontract SRO NV	
Nummer	2022/1407062
Portefeuillehouder	Berkhout, R.A.H.
Programma/beleidsveld	7.2 Algemene dekkingsmiddelen
Afdeling	CC
Auteur	Jongkees, P.H.G.
Telefoonnummer	023-5113050
Email	pjongkees@haarlem.nl
Kernboodschap	SRO heeft een contract voor levering van gas gesloten met Gazprom Marketing & Trading Retail Ltd. In het kader van de Europese sancties tegen Rusland zou SRO dit contract moeten beëindigen. Gazprom voert echter inmiddels de naam SEFE Energy GmbH en heeft haar klanten gemeld dat het beheer van (het merendeel van) haar aandelen in Duitse handen in overgegaan. Er is nadere duiding toegezegd door de minister van Klimaat en Energie over de vraag of de sanctiemaatregel van toepassing is op SEFE GmbH. SRO heeft in verband hiermee een ontheffingsverzoek gedaan voor toepassing van de sanctieregeling hetgeen gehonoreerd is tot 1 januari 2023. SRO zal de sanctiemaatregelen naleven en zet stappen voor het rechtmatig aangaan van een nieuw contract voor aardgas met een andere leverancier. De aanbestedingsprocedure heeft geleid tot één nieuwe aanbieder. Met het nemen van beslissingen wordt gewacht op de nadere duiding van Rijksweg over het al dan niet toepassen van de sanctiemaatregel op SEFE GmbH. Om begin 2023 niet zonder gas te komen, zal er een voorgesteld besluit aan de aandeelhouders worden voorgelegd ten behoeve van een aandeelhoudersvergadering op 16 november 2022. Belangrijke onzekerheid is of en zo ja wat het Rijk doet om gemeenten te compenseren. Als er een nieuw gascontract moet worden gesloten, is derhalve nog niet aan te geven welk deel van de tegenvaller van rijksweg wordt gecompenseerd.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota uit oogpunt van actieve informatievoorziening ter kennisname naar de commissie Bestuur.
Relevante eerdere besluiten	Raadsinformatiebrief 22 juli 2022 (2022/1018455) Beantwoording artikel 38 vragen Hart voor Haarlem inzake contract SRO met Gazprom (2022/1148952) Raadsinformatiebrief 30 augustus 2022 (2022/1210375)

Besluit College d.d. 11 oktober 2022	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,
---	--

1. Inleiding

Op 22 juli 2022 is de gemeenteraad geïnformeerd (2022/1018455) dat SRO NV op basis van Europese sancties tegen Rusland waarschijnlijk verplicht is om het contract voor levering van gas met Gazprom Marketing & Trading Retail Ltd. uiterlijk 10 oktober a.s. te beëindigen. De gemeente Haarlem is voor 50% aandeelhouder van SRO NV. Tevens is de gemeente Haarlem een belangrijke opdrachtgever van SRO. Er spelen voor SRO twee belangrijke vragen:

- Hoe wordt op een rechtmatige wijze opvolging gegeven aan de sanctieregels waarbij het verboden wordt om overeenkomsten voort te zetten met Russische bedrijven;
- Als het gas niet meer via Gazprom kan worden verkregen hoe kan SRO dan op een rechtmatige wijze aan gas komen van een niet Russisch bedrijf.

In een raadsinformatiebrief van 30 augustus 2022 hebben wij u op basis van de stand van zaken per die datum geïnformeerd. Aangegeven is dat er op dat moment nog onduidelijkheden waren op landelijk en internationaal niveau die relevant zijn voor de te zetten stappen. Die situatie geldt nog steeds.

2. Kernboodschap

De inspanningen van SRO zijn erop gericht om ervoor te zorgen dat ook in 2023 en latere jaren SRO op een rechtmatige wijze gas kan inkopen om daarmee de continuïteit van de dienstverlening te kunnen garanderen.

3. Consequenties

Hoe sanctieregels rechtmatig uitvoeren

Op basis van de Europese sanctieregels en de wijze waarop deze door het ministerie van Klimaat en Energie zijn geïnterpreteerd, mocht er in eerste instantie met ingang van 10 oktober 2022 geen zaken gedaan worden met Russische bedrijven en dus ook niet met Gazprom. Gazprom heeft haar klanten begin juli 2022 geïnformeerd een nieuwe naam te gaan voeren (SEFE Energy) en gemeld dat het beheer van (het merendeel van) haar aandelen in Duitse handen in overgegaan. Tegelijkertijd maakt Gazprom/SEFE bezwaar tegen de opzegging van overeenkomsten door gemeenten. Deze situatie zorgde zo voor juridische onduidelijkheid of er wel of niet sprake is van een Russisch bedrijf en is daarmee direct van invloed op de vraag of de overeenkomst met SEFE/Gazprom wel of niet (& makkelijk) rechtmatig ontbonden kan worden. SRO moet -en

wil- voldoen aan de Europese sanctieregels. Als de overeenkomst met Gazprom wordt beëindigd, moet dat echter wel op een rechtmatige wijze gebeuren.

Naar aanleiding van een discussie in de Tweede Kamer heeft minister Jetten (minister van Klimaat en Energie) besloten de Europese Commissie te vragen om zo snel mogelijk te komen tot nadere duiding over het al dan niet toepassen van de sanctiemaatregel op SEFE GmbH. Tot die tijd wordt aan partijen die het verzoek daartoe doen ontheffingen op bestaande leveringscontracten met SEFE Energy Ltd. verstrekt tot in ieder geval 1 januari 2023. SRO heeft een ontheffingsverzoek gedaan hetgeen gehonoreerd is met als einddatum 1 januari 2023. Omdat nog gewacht wordt op duiding en informatie van de minister overweegt SRO om verlenging aan te vragen.

Selecteren van een nieuwe niet Russische aanbieder van gas

Op dit moment is nog niet helder wat de uitkomst is van het onderzoek dat minister Jetten in overleg met de Europese commissie uitvoert. Als de minister nadere duiding van de Europese Commissie heeft ontvangen, zal hij de Tweede Kamer informeren over de gevolgen die hij eraan verbindt. Verder geeft hij aan *“in gesprek te blijven met decentrale overheden om in lijn met de sanctiebepalingen te kijken hoe ik hen kan adviseren bij de overstap naar een nieuwe leverancier”*.

Gelet op de huidige stellingname van het Rijk treft SRO de noodzakelijke voorbereidingen voor het selecteren van een nieuwe niet Russische aanbieder van gas per uiterlijk 1 januari 2023. Overigens was 25% van het benodigde gas voor 2023 nog niet ingekocht. Dat is in de aanbesteding meegenomen. De aanbestedingsprocedure heeft geleid tot één nieuwe aanbieder. Daarbij heeft SRO geconstateerd dat de opslagen veel hoger zijn dan in het huidige contract (dus naast hogere marktprijzen hanteren de energieleveranciers ook extreem hogere opslagen).

Met het nemen van beslissingen wordt gewacht op de nadere duiding van Rijksweg over het al dan niet toepassen van de sanctiemaatregel op SEFE GmbH. Er kan echter een moment komen dat langer wachten niet mogelijk is: continuïteit van de dienstverlening van SRO vergt continuïteit in de energievoorziening. Naar de huidige inzichten is contracteren voor 1 december 2022 nodig en zal er hiervoor een voorgesteld besluit aan de aandeelhouders worden voorgelegd. De aandeelhoudersvergadering is gepland op 16 november 2022.

Financieel effect

Als het contract met SEFE (Gazprom) moet worden opgezegd heeft dat substantieel financiële consequenties. De totale geraamde te verbruiken hoeveelheden dient tegen marktprijzen opnieuw ingekocht te worden. Omdat de gasprijs grillig verloopt en een hoog dagkoersgehalte heeft, is het bepalen van de precieze hoogte van de tegenvaller lastig. Als de dagprijs per eind september 2022 wordt aangehouden, raamt SRO de financiële tegenvaller voor Haarlem op bijna € 1,2 miljoen in 2023. Voor de jaren 2024 en 2025 zijn de bedragen aanzienlijk lager maar nog steeds fors. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat ook elektra veel duurder is geworden. Dit valt buiten het bestek van deze informatienota.

Niet alleen in Haarlem zijn er forse nadelen maar ook bij de andere gemeenten die gebruikmaken van de diensten van SRO. Dat gaat allereerst om mede-aandeelhouder Amersfoort maar ook om Bunschoten, De Bilt, Huizen, Leusden en Zeist. Voor heel SRO zijn de extra lasten per eind september 2022 € 4,3 miljoen indien SRO nieuwe contracten moet sluiten.

Belangrijke onzekerheid is of en zo ja wat het Rijk doet om gemeenten te compenseren. Er is daarover een tweetal moties in de Kamer aangenomen:

- Met de motie Mohandis c.s. verzoekt de Tweede Kamer de regering om de Kamer zo snel mogelijk te informeren op welke wijze sportverenigingen en sportaccommodaties die door stijgende energielasten in de problemen komen, kunnen worden ondersteund;
- Via de motie Heerma c.s. wordt het kabinet opgeroepen om te kijken hoe bij steun voor energie-intensief mkb ook maatschappelijke voorzieningen zoals zwembaden en sportverenigingen kunnen worden gesteund en of hierbij een rol is voor gemeenten. De Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) schat de meerkosten voor de zwembaden landelijk op ca. € 100 miljoen voor 2022 en voor 2023 ca. € 275 miljoen. De VSG geeft daarbij in een brief van 30 september jl. aan te hopen dat er komende weken een uitwerking van één of andere regeling van het Rijk volgt. De minister heeft aangegeven bezig te zijn met het uitwerken van een maatregel en geeft aan de Kamer hier in november 2022 over te kunnen informeren.

Conclusie: als er een nieuw gascontract moet worden gesloten, is nog niet aan te geven welk deel van de tegenvaller van rijkswege wordt gecompenseerd. De gemeenten waarvoor SRO werkt, wachten af wat het Rijk doet met compensatie en tegelijkertijd werkt SRO aan afspraken met de individuele gemeenten over de meerkosten. Uitgangspunt voor Haarlem en voor SRO is en blijft dat de risico's c.q. kostenoverschrijdingen in de betreffende werkmaatschappij worden geabsorbeerd en verantwoord waarin ze zich voordoet.

In de informatiebrief van 30 augustus jl. werd ingegaan op de mogelijkheden om een deel van de tegenvallers op te vangen door maatregelen. Het is aan de opdrachtgevende gemeenten om deze maatregelen te accorderen. Dat betekent dat deze aan u worden voorgelegd voordat ze worden genomen.

4. Vervolg

Overeenkomstig de statuten moeten de aandeelhouders van NV SRO goedkeuring geven voor het besluit tot opzegging dan wel het aangaan van een nieuw contract met de energieleverancier. Op basis van de voorstellen van SRO zal ons college hierover besluiten. De raad heeft het budgetrecht. Daarom worden voorstellen voor extra budget normaliter vooraf aan de raad voorgelegd. Dit is in dit dossier in de tijd gezien niet mogelijk. Als er meer duidelijkheid is, zal het college als aandeelhouder snel besluiten moeten nemen om te voldoen aan de sanctieregels. De financiële effecten worden dan achteraf verwerkt (Kadernota 2024/Voortgangsrapportage 2023).

5. Bijlage: geen